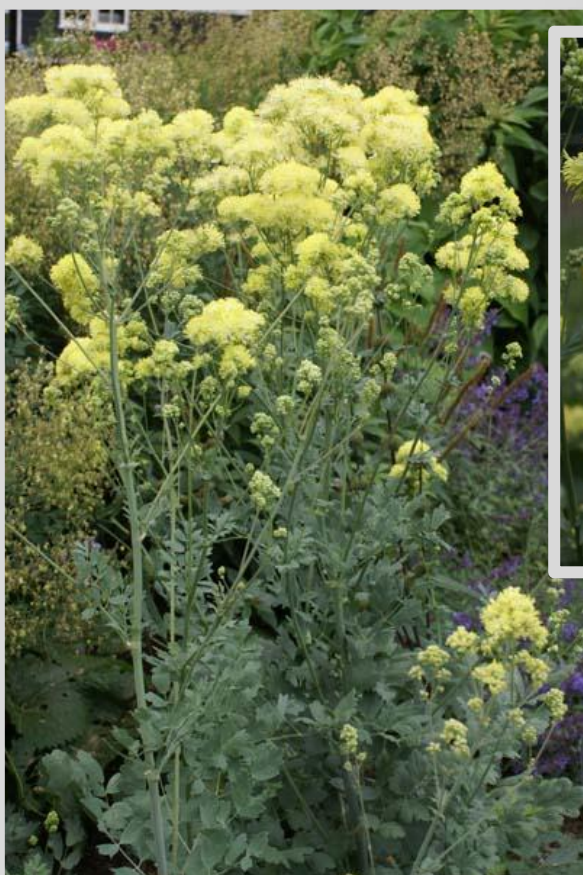

Thalictrum speciosissimum ssp speciosissimum

Foto's: Harrie de Vries

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Thalictrum* is afgeleid van het Griekse *thaliktron*, een naam die door Dioscorides werd gebruikt voor een plant met gedeelde bladeren, mogelijk een ander soort ruit. De soortnaam

speciosissimum is een superlatief uit het Latijn en betekent "zeer mooi" of "het meest schitterende", een verwijzing naar de sierlijke en opvallende verschijning van deze plant in de bloei. De trinomiaale naam *subsp. speciosissimum* duidt op de nominaatondersoort, wat betekent dat deze de kenmerken van de oorspronkelijk beschreven soort het meest vertegenwoordigt. De soort werd voor het eerst beschreven door Linnaeus in 1758.

Taxonomie

Thalictrum speciosissimum subsp. *speciosissimum* is een plant uit de orde *Ranunculales* en behoort tot de familie *Ranunculaceae*, de Ranonkelfamilie. Binnen het geslacht *Thalictrum* wordt deze ondersoort, samen met *Thalictrum speciosissimum* subsp. *albini* (Pau) P.Monts., als een van de twee geaccepteerde ondersoorten van de soort beschouwd. De taxonomische indeling is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Ranunculales
- Familie: Ranunculaceae (Ranonkelfamilie)
- Geslacht: *Thalictrum*
- Soort: *speciosissimum*
- Ondersoort: *speciosissimum*

Synoniemen

De nominaatondersoort *Thalictrum speciosissimum* subsp. *speciosissimum* wordt in de tuinbouw vaak verhandeld onder de naam van een ander synoniem, wat taxonomische verwarring kan veroorzaken. Het meest voorkomende synoniem, dat vaak als de handelsnaam wordt gebruikt, is:

- *Thalictrum flavum* subsp. *glaucum* (Desf.) Battan. (of kortweg *T. flavum* 'Glaucum')

Andere synoniemen voor de soort, of mogelijk de ondersoort, omvatten:

- *Thalictrum angulosum* Desf.
- *Thalictrum cinereum* Desf.
- *Thalictrum flavum* var. *speciosissimum* (Loefl.) Roth

Variëteiten en Cultivars

De ondersoort *Thalictrum speciosissimum* subsp. *speciosissimum* is de plant die vaak, maar incorrect, in de handel wordt aangeduid als *Thalictrum flavum* 'Glaucum', vanwege het opvallende blauw-grijze blad (*glaucum*). Dit is feitelijk een van de meest gewaardeerde kenmerken van deze ondersoort in de tuin. Er zijn relatief weinig specifieke cultivars (*cultivars*) van deze precieze ondersoort in omloop die zich onderscheiden van de wilde vorm. De plant zelf wordt echter door kwekers vaak behandeld als een cultivar vanwege de uniforme en gewenste kenmerken:

- *Thalictrum speciosissimum* (syn. *T. flavum* 'Glaucum'): Dit is de meest verkochte vorm, gewaardeerd om het ijle, citroengele bloemenwolkje en het kenmerkende *staalblauwe* of *grijsgroene* ruitvormige blad dat een fantastische tegenhanger vormt voor andere planten.

Familie

De plant behoort tot de *Ranunculaceae*, in het Nederlands de Ranonkelfamilie.

Hoogte

Dit is een relatief lange vaste plant. De volwassen hoogte ligt vaak tussen de *150 en 180 centimeter*, hoewel op drogere zandgrond de plant aanzienlijk lager kan blijven, soms slechts 60 centimeter. De bloemtrossen steken hoog boven het blad uit.

Bloemkleur

De bloemkleur wordt gevormd door de vele opvallende meeldraden, aangezien de kelk- en kroonbladen onopvallend zijn of vroeg afvallen. De kleur is *zachtgeel* tot *citroengeel* of *crèmegeel*. De bloemen vormen een luchtige, wolkachtige pluim.

Bladkleur

Het blad is een van de meest aantrekkelijke kenmerken. Het is fijn verdeeld (*ruitvormig*, zoals het blad van *Aquilegia*), meervoudig geveerd, en heeft een opvallende, berijpte, *staalblauwe* of *grijsgroene* kleur (*glaucous*).

Bloeiperiode

De bloei vindt plaats in de *zomer*, doorgaans van *juli tot en met augustus* in de gematigde streken.

Standplaats

De ideale standplaats is in de *halfschaduw* of zelfs in de *volle zon*, op voorwaarde dat de bodem *voedzaam*, *humusrijk* en vooral *vochthoudend* is. In de halfschaduw, zoals op een bosrand, zal het blad het beste tot zijn recht komen. De plant verdraagt weinig boomwortelconcurrentie in de directe nabijheid.

Herkomst

De soort *Thalictrum speciosissimum* is inheems in het *Iberisch Schiereiland* (Portugal en Spanje) en *Noordwest-Afrika* (Marokko en Algerije). Dit gebied staat bekend als de Betische-Rifflora. De ondersoort *speciosissimum* is de nominaatvorm die in dit gematigde bioom groeit.

Soort gewas

Het is een *overblijvende (vaste) kruidachtige* plant met een opgaande, polvormende groeiwijze.

Vermeerderingswijze

De plant vermeerdert zich hoofdzakelijk door *zaad* en door *wortelstok (stoloniferus)*. De wortelstokken zorgen voor een lichte uitbreiding. Vermeerdering door zaad kan leiden tot variatie in de nageslacht, terwijl delen van de pol de beste methode is om de exacte bladvorm te behouden.

Klimaatzone (USDA-zones)

De plant is winterhard en verdraagt aanzienlijke koude. Hij wordt beschouwd als geschikt voor *USDA-zones 5 tot 9*. De plant verdraagt een temperatuur tot ongeveer -25 graden Celsius.

Insecten

Thalictrum speciosissimum wordt ecologisch gewaardeerd omdat het een goede bron is voor *bestuivende insecten*, waaronder met name *bijen*. De bloemen zijn rijk aan stuifmeel, wat de 'wolkachtige' verschijning veroorzaakt. Het blad is over het algemeen *niet aantrekkelijk voor reeën en konijnen*.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:50922709-1>

<https://alienplantsbelgium.myspecies.info/content/thalictrum-speciosissimum>

<https://tuinseizoen.com/thalictrum-speciosissimum/>

<https://davisla.wordpress.com/category/thalictrum-speciosissimum/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>speciosissimum</i> betekent "zeer mooi/schitterend"; nominaatondersoort
Taxonomie	Familie: Ranunculaceae, Geslacht: <i>Thalictrum</i> , Ondersoort: <i>speciosissimum</i>
Synoniemen	<i>Thalictrum flavum</i> subsp. <i>glaucum</i> , <i>Thalictrum angulosum</i> , <i>Thalictrum cinereum</i>
Variëteiten en Cultivars	De plant zelf wordt vaak verhandeld als <i>T. flavum</i> 'Glaucum' vanwege het blauwe blad
Familie	Ranunculaceae (Ranonkelfamilie)
Hoogte	150 tot 180 centimeter
Bloemkleur	Zachtgeel tot citroengeel/crèmegeel
Bladkleur	Staalblauw/grijsgroen (berijpt, glaucous)
Bloeiperiode	Juli tot en met augustus (zomer)
Standplaats	Halfschaduw tot zon; voedzame, humusrijke, vochthoudende grond
Herkomst	Iberisch Schiereiland (Spanje, Portugal) en Noordwest-Afrika
Soort gewas	Overblijvende (vaste) kruidachtige plant
Vermeerderingswijze	Zaad en wortelstokken (pol delen)
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA 5 tot 9
Insecten	Trekt bestuivende insecten (bijen) aan; niet aantrekkelijk voor reeën/konijnen